

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Державну спеціальну службу транспорту

Із змінами і доповненнями, внесеними
Законами України
від 9 лютого 2006 року N 3421-IV,
від 9 лютого 2006 року N 3428-IV,
від 3 листопада 2006 року N 328-V,
від 2 червня 2009 року N 1414-VI,
від 17 травня 2012 року N 4711-VI,
від 16 жовтня 2012 року N 5459-VI,
від 20 листопада 2012 року N 5502-VI,
від 14 травня 2013 року N 224-VII,
від 16 травня 2013 року N 245-VII,
від 16 травня 2013 року N 255-VII,
від 1 липня 2015 року N 567-VIII,
від 5 грудня 2017 року N 2225-VIII,
від 21 червня 2018 року N 2469-VIII
(враховуючи зміни, внесені Законом України
від 4 березня 2020 року N 522-IX),
від 2 жовтня 2019 року N 144-IX,
від 4 березня 2020 року N 524-IX,
від 17 червня 2020 року N 720-IX,
від 12 січня 2023 року N 2863-IX

(У тексті Закону слова "Міністерство транспорту
України" в усіх відмінках замінено словами
"центральний орган виконавчої влади в галузі
транспорту" у відповідному відмінку згідно із
Законом України від 9 лютого 2006 року N 3428-IV)

(У тексті Закону слова "центральний орган
виконавчої влади в галузі транспорту" в усіх
відмінках замінено словами "центральний орган
виконавчої влади, що забезпечує формування та
реалізує державну політику у сфері транспорту,
дорожнього господарства, туризму та
інфраструктури" у відповідному відмінку згідно із
Законом України від 20 листопада 2012 року N 5502-
VI)

Цей Закон визначає статус, правові основи організації, основні завдання і функції Державної спеціальної служби транспорту в системі Міністерства оборони України, а також заходи щодо правового і соціального захисту її особового складу.

(преамбула із змінами, внесеними згідно із
Законами України від 20.11.2012 р. N 5502-VI,
від 05.12.2017 р. N 2225-VIII)

Розділ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Завдання Державної спеціальної служби транспорту

Державна спеціальна служба транспорту є спеціалізованим військовим формуванням, що входить до системи Міністерства оборони України, призначеним для забезпечення стійкого функціонування транспорту в мирний час та в особливий період.

[\(частина перша статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5502-VI, у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Основними завданнями Державної спеціальної служби транспорту є:

технічне прикриття, відбудова, встановлення загороджень на об'єктах національної транспортної системи України з метою забезпечення діяльності Збройних Сил України та інших військових формувань, утворених відповідно до законів України;

будівництво та ремонт у мирний час і в умовах воєнного стану нових та підвищення строку експлуатації і пропускної спроможності діючих об'єктів національної транспортної системи;

відбудова транспортних комунікацій, порушених унаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, аварій і катастроф;

охорона об'єктів національної транспортної системи України в мирний час і в особливий період;

виконання інших завдань, пов'язаних із участю в обороні держави та забезпеченням ефективного функціонування національної транспортної системи України.

[\(абзац шостий частини другої статті 1 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 09.02.2006 р. N 3428-IV\)](#)

Під об'єктами національної транспортної системи України розуміють сукупність різновидів транспортних засобів та розгалужену інфраструктуру для надання всього комплексу транспортних послуг.

Стаття 2. Основні функції Державної спеціальної служби транспорту

Основними функціями Державної спеціальної служби транспорту є:

у мирний час:

організація, планування і проведення робіт з технічного прикриття та відбудови об'єктів національної транспортної системи України;

[\(абзац третій статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 09.02.2006 р. N 3428-IV\)](#)

проведення планових робіт з будівництва нових та підвищення строків експлуатації і пропускнуєї спроможності діючих об'єктів національної транспортної системи України;

участь у ліквідації наслідків аварій, катастроф, пожеж, стихійного лиха на транспортних комунікаціях, проведення в разі необхідності аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт у небезпечних районах унаслідок надзвичайних ситуацій техногенного, природного та екологічного характеру;

підтримання у стані постійної готовності потенціалу Державної спеціальної служби транспорту для виконання завдань в особливий період, у тому числі збереження, накопичення і своєчасна заміна спеціальної техніки та інших матеріальних ресурсів у непорушному запасі та мобілізаційному резерві, створення резерву навчених людських ресурсів на особливий період та з метою виконання робіт з ліквідації аварій і катастроф, під час надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, а також вирішення інших завдань у сфері оборони, пов'язаних з використанням об'єктів національної транспортної системи України;

проведення розмінування вибухонебезпечних предметів на об'єктах національної транспортної системи України із залученням у разі необхідності підрозділів Збройних Сил України і центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері цивільного захисту;

[\(абзац сьомий статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.10.2012 р. N 5459-VI\)](#)

в особливий період:

забезпечення постійної готовності підрозділів Державної спеціальної служби транспорту до виконання покладених на них завдань;

технічне прикриття, відновлення та встановлення загороджень на найважливіших об'єктах національної транспортної системи України;

[\(абзац десятий статті 2 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 09.02.2006 р. N 3428-IV\)](#)

розмінування вибухонебезпечних предметів на об'єктах національної транспортної системи України із залученням у разі необхідності підрозділів Збройних Сил України та забезпечення експлуатації головних ділянок відновлюваних залізничних напрямків;

наведення, будівництво, експлуатація і ремонт (реконструкція) наплавних залізничних мостів та естакад;

підвищення пропускної спроможності діючих та будівництво нових доріг, залізничних колій, обходів, вузлів, тунелів та мостів;

виконання заходів територіальної оборони, а також заходів, спрямованих на додержання правового режиму воєнного та надзвичайного стану.

Стаття 3. Правові засади діяльності Державної спеціальної служби транспорту

Правовими засадами діяльності Державної спеціальної служби транспорту є Конституція України, цей та інші закони України, міжнародні договори України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, акти Президента України та Кабінету Міністрів України, накази та директиви Міністра оборони України, спільні накази Міністерства оборони України та центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, дорожнього господарства, туризму та інфраструктури, а також накази та директиви начальника Генерального штабу - Головнокомандувача Збройних Сил України, що регулюють відносини щодо планування застосування сил оборони та організації підготовки військ.

[\(частина перша статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Діяльність Державної спеціальної служби транспорту здійснюється на основі принципів законності, єдиноначальності та централізації управління, узгодження дій з Генеральним штабом Збройних Сил України та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, дорожнього господарства, туризму та інфраструктури.

[\(частина друга статті 3 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Функції та повноваження Державної спеціальної служби транспорту визначаються Положенням, яке затверджується Президентом України.

Розділ II

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ТРАНСПОРТУ

Стаття 4. Структура та чисельність Державної спеціальної служби транспорту, місця розташування її підрозділів

Державна спеціальна служба транспорту має таку загальну структуру:

орган управління Державною спеціальною службою транспорту в системі Міністерства оборони України;

(абзац другий частини першої статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 20.11.2012 р. N 5502-VI, у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII)

бригади, полки, окремі батальйони;

(абзац третій частини першої статті 4 у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII)

підрозділи охорони;

органи забезпечення;

навчальний центр;

заклади, підприємства та установи.

У структурних підрозділах Державної спеціальної служби транспорту можуть утворюватися воєнізована охорона та сторожова охорона.

Загальна чисельність Державної спеціальної служби транспорту становить 5000 осіб, у тому числі 4600 військовослужбовців. У разі необхідності чисельність Державної спеціальної служби транспорту може бути збільшена відповідним законом.

В особливий період чисельність Державної спеціальної служби транспорту збільшується на кількість особового складу, призваного на військову службу на виконання указів Президента України про мобілізацію, затверджених законами України.

(частину другу статті 4 замінено частинами другою - четвертою згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII, у зв'язку з цим частини третю - п'яту вважати відповідно частинами п'ятою - сьомою)

Місця розташування на території України всіх структурних підрозділів Державної спеціальної служби транспорту визначаються Президентом України за поданням Міністерства оборони України, погодженим з Генеральним штабом Збройних Сил України та відповідними органами місцевого самоврядування.

[\(частина п'ята статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Гранична чисельність особового складу органу управління Державною спеціальною службою транспорту затверджується Президентом України за поданням Міністерства оборони України, погодженим з Генеральним штабом Збройних Сил України.

[\(частина шоста статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Орган управління Державною спеціальною службою транспорту, бригади, полки, окремі батальйони, підрозділи охорони, органи забезпечення, навчальний центр, заклади, підприємства та установи, що входять до складу Державної спеціальної служби транспорту, є юридичними особами, мають печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, інші печатки і штампи, рахунки в банках, у тому числі в іноземній валюті.

[\(частина сьома статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Стаття 5. Комплектування особового складу Державної спеціальної служби транспорту

До особового складу Державної спеціальної служби транспорту входять військовослужбовці, державні службовці та працівники.

[\(частина перша статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Стосовно осіб, які претендують на зайняття посад у Державній спеціальній службі транспорту, що передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, а також посад з підвищеним корупційним ризиком, проводиться спеціальна перевірка, у тому числі щодо відомостей, поданих особисто, в порядку, встановленому Законом України "Про запобігання корупції".

[\(частина друга статті 5 у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Особи, які претендують на зайняття посад у Державній спеціальній службі транспорту, до призначення на відповідну посаду подають в установленому

Законом України "Про запобігання корупції" порядку декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за минулий рік та зобов'язані повідомити керівнику органу управління чи керівнику структурного підрозділу, на посаду в якому вони претендують, про працюючих у цьому органі чи підрозділі близьких їм осіб.

[\(частина третя статті 5 у редакції
Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Державна спеціальна служба транспорту комплектується військовослужбовцями на добровільній основі за контрактом та кадровим складом, а також за призовом.

[\(частина четверта статті 5 у редакції
Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Іноземці та особи без громадянства, які на законних підставах перебувають на території України, можуть у добровільному порядку (за контрактом) проходити військову службу в Державній спеціальній службі транспорту з підстав, у випадках і порядку, передбачених Законом України "Про військовий обов'язок і військову службу". Іноземці та особи без громадянства, які відповідно до закону вперше приймаються на військову службу до Державної спеціальної служби транспорту, беруть офіційні зобов'язання неухильно дотримуватися Конституції та законів України, сумлінно виконувати обов'язки військової служби.

[\(статтю 5 доповнено новою частиною п'ятою
згідно із Законом України від 12.01.2023 р. N 2863-IX,
у зв'язку з цим частини п'яту - дев'ятнадцяту
вважати відповідно частинами шостою - двадцятною\)](#)

Перелік посад військовослужбовців, які можуть бути заміщені державними службовцями та працівниками, визначається Міністерством оборони України.

[\(частина шоста статті 5 у редакції
Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Відносини, пов'язані з прийняттям громадян на роботу, виконанням ними службових обов'язків, звільненням з роботи у Державній спеціальній службі транспорту, регулюються законодавством України.

Порядок проходження служби військовослужбовцями Державної спеціальної служби транспорту визначається Положенням, що затверджується указом Президента України.

[\(частина восьма статті 5 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 01.07.2015 р. N 567-VIII,](#)

[у редакції Закону України
від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

На військовослужбовців Державної спеціальної служби транспорту поширюється дія статутів Збройних Сил України. Військовослужбовці Державної спеціальної служби транспорту мають право на носіння військової форми одягу із знаками розрізнення, зразки яких затверджуються відповідно до Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу".

[\(частина дев'ята статті 5 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 01.07.2015 р. N 567-VIII,
від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

[Частину десяту статті 5 виключено](#)

[\(частина дев'ята статті 5 у редакції
Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII,
виключена згідно із Законом
України від 02.10.2019 р. N 144-IX\)](#)

Посадові особи Державної спеціальної служби транспорту не можуть мати в прямому підпорядкуванні або бути прямо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам.

[\(частина одинадцята статті 5 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

У разі виникнення обставин, що порушують вимоги частини десятої цієї статті, відповідні особи, близькі їм особи вживають заходів щодо усунення таких обставин у п'ятнадцятиденний строк. Якщо у зазначений строк ці обставини добровільно ними не усунуто, відповідні особи або близькі їм особи в місячний строк з дня виникнення обставин підлягають переведенню в установленому порядку на іншу посаду, що виключає пряме підпорядкування.

[\(частина дванадцята статті 5 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

У разі неможливості такого переведення особа, яка перебуває в підпорядкуванні, підлягає звільненню із служби.

Військові посадові особи Державної спеціальної служби транспорту, крім військових посадових осіб з числа військовослужбовців військової служби за контрактом осіб рядового складу, військової служби за контрактом осіб сержантського і старшинського складу, військовослужбовців молодшого офіцерського складу військової служби за контрактом осіб офіцерського складу, зобов'язані подавати щороку, до 1 квітня, декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування,

в порядку та на умовах, встановлених Законом України "Про запобігання корупції".

[\(частина чотирнадцята статті 5 у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Посадові особи Державної спеціальної служби транспорту (крім військовослужбовців), стосовно яких набрало законної сили рішення суду про притягнення до адміністративної відповідальності за пов'язане з корупцією правопорушення або набрав законної сили обвинувальний вирок суду за вчинення умисного злочину та/або про встановлення заборони займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, звільняються з роботи у триденний строк з дня одержання органом управління чи структурним підрозділом Державної спеціальної служби транспорту копії відповідного судового рішення. Військовослужбовці Державної спеціальної служби транспорту, стосовно яких набрало законної сили рішення суду щодо притягнення до відповідальності за адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, або набрав законної сили обвинувальний вирок суду, яким призначено покарання у виді позбавлення волі, обмеження волі, позбавлення військового звання чи позбавлення права займати певні посади, підлягають звільненню зі служби.

[\(частина п'ятнадцята статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 14.05.2013 р. N 224-VII, у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 04.03.2020 р. N 524-IX\)](#)

Посадова особа Державної спеціальної служби транспорту, якій повідомлено про підозру у вчиненні нею кримінального правопорушення у сфері службової діяльності, підлягає відстороненню від виконання повноважень на посаді в порядку, визначеному законом.

[\(частина шістнадцята статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 16.05.2013 р. N 245-VII, у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 17.06.2020 р. N 720-IX\)](#)

Посадова особа Державної спеціальної служби транспорту, стосовно якої складено протокол про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією, може бути відсторонена від виконання службових повноважень за рішенням керівника органу управління чи керівника структурного підрозділу Державної спеціальної служби транспорту, в якому вона працює, до закінчення розгляду справи судом.

[\(частина сімнадцята статті 5 у редакції
Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Посадових осіб Державної спеціальної служби транспорту, які повідомили про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України "Про запобігання корупції", вчинених іншими посадовими особами, не може бути звільнено із служби чи змушено до звільнення, притягнуто до дисциплінарної відповідальності у зв'язку з таким повідомленням або піддано іншим негативним заходам впливу, або загрози таких заходів впливу.

[\(частина вісімнадцята статті 5 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII,
у редакції Закону України від 04.03.2020 р. N 524-IX\)](#)

Викривачі корупції користуються також іншими правами та гарантіями захисту, передбаченими Законом України "Про запобігання корупції".

[\(частина дев'ятнадцята статті 5 у редакції
Закону України від 04.03.2020 р. N 524-IX\)](#)

На військовослужбовців та інших посадових осіб Державної спеціальної служби транспорту поширюються інші вимоги та обмеження, встановлені Законом України "Про запобігання корупції".

[\(частина двадцята статті 5 із змінами, внесеними
згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Примітка. Термін "пряме підпорядкування" вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України "Про запобігання корупції".

[\(примітка до статті 5 у редакції Закону
України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

[\(стаття 5 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 09.02.2006 р. N 3428-IV,
у редакції Закону України
від 17.05.2012 р. N 4711-VI\)](#)

Стаття 6. Підготовка особового складу Державної спеціальної служби транспорту

Підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації особового складу Державної спеціальної служби транспорту проводяться у навчальних центрах, навчальних закладах Міністерства оборони України, інших навчальних закладах України та інших держав.

[\(стаття 6 із змінами, внесеними згідно із
Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Стаття 7. Порядок мобілізаційного розгортання Державної спеціальної служби транспорту

Мобілізаційне розгортання і приведення у готовність Державної спеціальної служби транспорту для функціонування в особливий період здійснюються в порядку, передбаченому планами, що розробляються Державною спеціальною службою транспорту, погоджуються з Генеральним штабом Збройних Сил України та затверджуються Міністром оборони України.

[\(стаття 7 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 09.02.2006 р. N 3428-IV, від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Розділ III КЕРІВНИЦТВО ДЕРЖАВНОЮ СПЕЦІАЛЬНОЮ СЛУЖБОЮ ТРАНСПОРТУ

Стаття 8. Повноваження Кабінету Міністрів України

Кабінет Міністрів України:

здійснює управління відповідно до Конституції і законів України Державною спеціальною службою транспорту та контроль щодо її функціонування і забезпечення постійної готовності до виконання завдань у мирний час та особливий період;

розробляє і здійснює державні програми розвитку Державної спеціальної служби транспорту в порядку, встановленому законом, у межах своєї компетенції здійснює контроль за виконанням цих програм;

[\(абзац третій статті 8 у редакції Закону України від 09.02.2006 р. N 3421-IV, із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

забезпечує постачання Державної спеціальної служби транспорту матеріально-технічними засобами та необхідною технікою, зброєю, боєприпасами, спеціальними засобами, іншими ресурсами, майном, а також надання послуг та їх фінансування в обсягах, необхідних для виконання покладених на неї завдань;

[\(абзац четвертий статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

[абзац п'ятий статті 8 виключено](#)

[\(згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

встановлює порядок передачі в управління Державної спеціальної служби транспорту об'єктів державної власності, засобів зв'язку і радіочастотних ресурсів, комунікацій, об'єктів інфраструктури, топогеодезичної, метеорологічної, гідрографічної та іншої інформації, послуг геодезичного і картографічного забезпечення, необхідних для виконання покладених на Державну спеціальну службу транспорту завдань як на платній, так і на безоплатній основі;

забезпечує реалізацію права на соціальний і правовий захист особового складу Державної спеціальної служби транспорту, осіб, звільнених із залізничних військ і Державної спеціальної служби транспорту, членів їхніх сімей, а також сімей військовослужбовців, державних службовців та працівників Державної спеціальної служби транспорту, які померли або загинули під час проходження служби;

[\(абзац сьомий статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

відповідно до законодавства України регулює економічну та господарську діяльність Державної спеціальної служби транспорту, визначає порядок фінансування Державної спеціальної служби транспорту за рахунок благодійних пожертв фізичних та юридичних осіб, у тому числі для забезпечення мобілізаційної готовності, готовності Державної спеціальної служби транспорту до виконання завдань за призначенням;

[\(абзац восьмий статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

затверджує перелік та правила застосування спеціальних засобів військовослужбовцями та працівниками Державної спеціальної служби транспорту;

[\(статтю 8 доповнено новим абзацом дев'ятим згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII, у зв'язку з цим абзаци дев'ятий і десятий вважати відповідно абзацами десятим і одинадцятим\)](#)

визначає органи, які здійснюють державний нагляд за безпечним веденням робіт особами, які проходять військову службу в органі управління Державною спеціальною службою транспорту, бригадах, полках, окремих батальйонах, підрозділах охорони, органах забезпечення, навчальному центрі, закладах, на підприємствах та в установах, що входять до складу Державної спеціальної служби транспорту;

[\(статтю 8 доповнено новим абзацом десятим згідно із Законом України від 02.06.2009 р. N 1414-VI, у зв'язку з цим абзац десятий вважати абзацом одинадцятим,](#)

[абзац десятий статті 8 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII](#)

здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Стаття 9. Повноваження Міністерства оборони України у взаємовідносинах з Державною спеціальною службою транспорту

[\(назва статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Міністерство оборони України, координуючи діяльність Державної спеціальної служби транспорту:

[\(абзац перший частини першої статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

забезпечує організацію функціонування її діяльності, розвиток і постійну готовність до виконання поставлених завдань як у мирний час, так і в особливий період;

приймає рішення щодо створення, реорганізації, ліквідації підрозділів Державної спеціальної служби транспорту;

[\(абзац третій частини першої статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

затверджує положення про воєнізовану охорону Державної спеціальної служби транспорту;

[\(частину першу статті 9 доповнено новим абзацом четвертим згідно із Законом України від 02.10.2019 р. N 144-IX, у зв'язку з цим абзаци четвертий - дев'ятий вважати відповідно абзацами п'ятим - десятим\)](#)

організовує постачання Державній спеціальній службі транспорту спеціальної техніки, матеріальних, фінансових та інших ресурсів і майна, здійснює контроль за їх ефективним використанням і своєчасним списанням;

забезпечує здійснення взаємовідносин Державної спеціальної служби транспорту з органами державної влади всіх рівнів, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, а також міжнародне співробітництво;

[\(абзац шостий частини першої статті 9 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

контролює дотримання законодавства особовим складом Державної спеціальної служби транспорту;

спільно з Генеральним штабом Збройних Сил України визначає потреби Державної спеціальної служби транспорту в озброєнні, боєприпасах, техніці, у тому числі залізничній та дорожньо-будівельній, матеріально-технічних засобах, енергетичних ресурсах, іншому майні, необхідному для належного виконання покладених на Державну спеціальну службу транспорту завдань у мирний час та в особливий період, контролює їх якість, своєчасність і повноту отримання;

[\(абзац восьмий частини першої статті 9 у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

видає в межах компетенції нормативно-правові акти з питань діяльності Державної спеціальної служби транспорту;

[\(частину першу статті 9 доповнено новим абзацом дев'ятим згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII, у зв'язку з цим абзац дев'ятий вважати абзацом десятим\)](#)

здійснює інші повноваження, встановлені законом.

Міністр оборони України користується щодо підлеглих військовослужбовців Державної спеціальної служби транспорту дисциплінарною владою в обсязі, визначеному Дисциплінарним статутом Збройних Сил України.

[\(статтю 9 доповнено частиною другою згідно із Законом України від 02.06.2009 р. N 1414-VI, частина друга статті 9 у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Стаття 9¹. Взаємовідносини центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, дорожнього господарства, туризму та інфраструктури, з Державною спеціальною службою транспорту

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, дорожнього господарства, туризму та інфраструктури, в межах своїх повноважень сприяє діяльності Державної спеціальної служби транспорту у виконанні покладених на неї завдань, у тому числі щодо організації технічного прикриття об'єктів національної транспортної системи України, розробленні планів застосування Державної спеціальної служби транспорту в особливий період.

[\(Закон доповнено статтею 91 згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Стаття 10. Повноваження Генерального штабу Збройних Сил України у взаємовідносинах з Державною спеціальною службою транспорту

Генеральний штаб Збройних Сил України:

доводить до Державної спеціальної служби транспорту директиви і накази Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України, начальника Генерального штабу - Головнокомандувача Збройних Сил України, організовує їх виконання Державною спеціальною службою транспорту в особливий період;

[\(абзац другий частини першої статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

бере участь у комплектуванні Державної спеціальної служби транспорту в мирний час і в особливий період та організовує розгортання її підрозділів;

організовує добір кваліфікованих фахівців для використання Державною спеціальною службою транспорту в особливий період, а також їх навчання і перепідготовку;

погоджує рішення щодо створення, реорганізації та ліквідації підрозділів Державної спеціальної служби транспорту, а також їх дислокації;

організовує забезпечення на особливий період матеріально-технічних засобів, військової техніки та інших ресурсів в обсягах, необхідних для виконання покладених на Державну спеціальну службу транспорту завдань;

[\(частину першу статті 10 доповнено новим абзацом шостим згідно із Законом України від 09.02.2006 р. N 3428-IV, у зв'язку з цим абзац шостий вважати абзацом сьомим\)](#)

погоджує строки та забезпечує проведення зборів з військовозобов'язаними (резервістами) Державної спеціальної служби транспорту;

[\(частину першу статті 10 доповнено новим абзацом сьомим згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII, у зв'язку з цим абзац сьомий вважати абзацом восьмим\)](#)

здійснює інші повноваження, передбачені законом.

Із введенням воєнного стану Державна спеціальна служба транспорту приводиться в готовність до виконання завдань за призначенням в умовах дії правового режиму воєнного стану і підпорядковується Головнокомандувачу Збройних Сил України, про що зазначається в указі Президента України про введення воєнного стану, який затверджується Верховною Радою України.

[\(частина друга статті 10 у редакції Законів України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII, від 21.06.2018 р. N 2469-VIII,](#)

[враховуючи зміни, внесені Законом України від 04.03.2020 р. N 522-IX](#)

Стаття 11. Безпосереднє керівництво Державною спеціальною службою транспорту

Безпосереднє керівництво Державною спеціальною службою транспорту в мирний час та в особливий період здійснює орган управління Державною спеціальною службою транспорту в системі Міністерства оборони України.

Керівник органу управління Державною спеціальною службою транспорту користується щодо підлеглих військовослужбовців дисциплінарною владою командувача виду Збройних Сил України в обсязі, визначеному Дисциплінарним статутом Збройних Сил України.

Керівник органу управління Державною спеціальною службою транспорту та його заступники призначаються на посаду та звільняються з посади Президентом України за поданням Міністра оборони України.

[\(частини перша, друга статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законами України від 02.06.2009 р. N 1414-VI, від 20.11.2012 р. N 5502-VI, замінено частинами першою - третьою згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII, у зв'язку з цим частину третю вважати частиною четвертою\)](#)

Функції і повноваження органу управління та його керівника визначаються Положенням про Державну спеціальну службу транспорту.

Розділ IV

ПОВНОВАЖЕННЯ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ДЕРЖАВНОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ТРАНСПОРТУ

Стаття 12. Основні обов'язки особового складу Державної спеціальної служби транспорту

Особовий склад Державної спеціальної служби транспорту під час виконання поставлених завдань зобов'язаний:

брати участь у заходах з організації технічного прикриття об'єктів національної транспортної системи України, що використовуються в інтересах оборони держави, із запобігання надзвичайним ситуаціям, аваріям та катастрофам на транспорті;

[\(абзац другий частини першої статті 12 у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

готувати сили і засоби, призначені для тимчасового та короткочасного відновлення зруйнованих об'єктів транспорту як у мирний час, так і в особливий період;

здійснювати невідкладні заходи щодо короткочасного та тимчасового відновлення порушених об'єктів транспорту з метою відновлення руху транспорту, у тому числі на територіях держав, з якими укладено відповідні угоди;

забезпечувати схоронність об'єктів національної транспортної системи України, що використовуються в інтересах оборони держави, військових об'єктів та вантажів, супровід вантажів при перевезенні під час надзвичайних ситуацій та в особливий період;

[\(абзац п'ятий частини першої статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

брати участь у проведенні науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт, а також розробці відповідних технологій, пов'язаних із створенням, випробуванням і впровадженням нових технічних засобів та конструкцій, а також сучасних методів робіт, необхідних для будівництва, короткочасного і тимчасового відновлення об'єктів транспорту, загороджень та їх розмінування.

Використання підрозділів і особового складу Державної спеціальної служби транспорту не за призначенням забороняється. Ніхто не має права покласти на особовий склад Державної спеціальної служби транспорту виконання завдань і обов'язків, не передбачених законами України.

Стаття 13. Права особового складу Державної спеціальної служби транспорту

Особовому складу Державної спеціальної служби транспорту для виконання покладених на нього обов'язків надається право:

вимагати від громадян та посадових осіб на транспорті припинення дій, що перешкоджають особовому складу Державної спеціальної служби транспорту виконувати поставлені завдання щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, аварій і катастроф на транспорті та відбудови об'єктів;

проводити оточення та охорону певних територій, окремих будівель, споруд і об'єктів під час їх відновлення відповідно до законодавства;

[\(абзац третій статті 13 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

тимчасово забороняти або обмежувати за погодженням з органами управління на видах транспорту рух транспорту поблизу та в межах зони відновлення будівель, споруд і об'єктів;

[\(абзац четвертий статті 13 у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

користуватися в особливий період засобами зв'язку підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності та підпорядкування;

користуватися поза чергою в разі необхідності всіма видами пасажирського транспорту приміського та міжміського сполучення.

Військовослужбовці Державної спеціальної служби транспорту мають право використовувати і застосовувати зброю на підставах і в порядку, визначених Законом України "Про Збройні Сили України", статутами Збройних Сил України та іншими актами законодавства, а також спеціальні засоби відповідно до переліку та правил, затверджених Кабінетом Міністрів України.

[\(статтю 13 доповнено частиною другою згідно із Законом України від 02.10.2019 р. N 144-IX\)](#)

Працівники воєнізованої охорони Державної спеціальної служби транспорту мають право застосовувати:

зброю:

для захисту свого життя і здоров'я від нападу, а також життя і здоров'я інших осіб, якщо їм загрожує небезпека;

для відбиття нападу на об'єкти, що охороняються, а також для звільнення цих об'єктів у разі їх захоплення;

для затримання особи, яку застали при вчиненні тяжкого злочину та яка намагається втекти або яка чинить опір при затриманні;

для затримання озброєної особи, яка становить або може становити загрозу для інших осіб;

у разі спроби насильного заволодіння зброєю, якщо в інший спосіб та іншими засобами неможливо припинити цю спробу;

для зупинки транспортного засобу шляхом його пошкодження, якщо водій своїми діями створює загрозу життю чи здоров'ю працівника та/або інших осіб;

спеціальні засоби відповідно до переліку та правил, затверджених Кабінетом Міністрів України.

[\(статтю 13 доповнено частиною третьою згідно із Законом України від 02.10.2019 р. N 144-IX\)](#)

Розділ V

ПРАВОВИЙ ТА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ОСОБОВОГО СКЛАДУ ДЕРЖАВНОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ТРАНСПОРТУ

Стаття 14. Соціальний і правовий захист військовослужбовців Державної спеціальної служби транспорту

Військовослужбовці Державної спеціальної служби транспорту під час виконання службових обов'язків перебувають під захистом держави. Заборонено втручатися в їх службову діяльність, за винятком спеціально уповноважених законом органів, службових і посадових осіб.

Законні вимоги військовослужбовців Державної спеціальної служби транспорту під час виконання ними службових завдань обов'язкові для виконання громадянами України, іноземцями та особами без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах, а також службовими і посадовими особами.

Соціальний і правовий захист військовослужбовців Державної спеціальної служби транспорту та членів їх сімей здійснюється відповідно до законів України.

Стаття 15. Відповідальність військовослужбовців Державної спеціальної служби транспорту

Військовослужбовці Державної спеціальної служби транспорту несуть за свої протиправні дії або бездіяльність відповідальність у встановленому законом порядку.

Стаття 16. Забезпечення особового складу Державної спеціальної служби транспорту

Грошове, речове, продовольче та інші види матеріального забезпечення військовослужбовців Державної спеціальної служби транспорту здійснюються відповідно до Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", інших актів законодавства України, а пенсійне забезпечення відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб".

[\(частина перша статті 16 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 03.11.2006 р. N 328-V\)](#)

Військовослужбовці Державної спеціальної служби транспорту та члени їхніх сімей забезпечуються жилими приміщеннями державою. Державним службовцям та працівникам Державної спеціальної служби транспорту може надаватися службове житло у випадках і порядку, визначених Кабінетом Міністрів України. Будівництво (придбання) житла здійснюється за рахунок коштів, призначених у Державному бюджеті України на утримання Державної спеціальної служби транспорту, та інших не заборонених законом джерел.

[\(статтю 16 доповнено новою частиною другою згідно із Законом України від 09.02.2006 р. N 3428-IV, у зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою, частина друга статті 16 у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

На працівників Державної спеціальної служби транспорту поширюється трудове законодавство України.

Розділ VI

ФІНАНСУВАННЯ І МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ТРАНСПОРТУ

Стаття 17. Фінансування Державної спеціальної служби транспорту

Фінансування Державної спеціальної служби транспорту здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України в межах обсягів бюджетних призначень, визначених головному розпоряднику - Міністерству оборони України і передбачених окремим рядком у Державному бюджеті України, а також з інших джерел, передбачених законом.

[\(стаття 17 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Стаття 18. Забезпечення діяльності Державної спеціальної служби транспорту матеріально-технічними засобами

Забезпечення Державної спеціальної служби транспорту матеріально-технічними засобами, спеціальною технікою, іншим майном, а також квартирно-експлуатаційне, медичне, фінансове та інше забезпечення здійснюються за нормами та в порядку, що встановлені законодавством України.

Забезпечення спеціальною залізничною, дорожньо-будівельною та автомобільною технікою в мирний час здійснюється за нормами, що

визначаються Міністерством оборони України в особливий період - Генеральним штабом Збройних Сил України.

[\(частина друга статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування сприяють Державній спеціальній службі транспорту, її органам у розв'язанні житлових та інших соціально-побутових проблем, забезпеченні транспортними засобами і зв'язком.

Державна спеціальна служба транспорту має службові приміщення та інші споруди, об'єкти охорони здоров'я, навчального, науково-дослідного, господарського та соціально-культурного призначення, житловий фонд.

У разі необхідності забезпечення Державної спеціальної служби транспорту може проводитися підприємствами Міністерства оборони України, а також за окремими угодами, у тому числі із закордонними організаціями, за умов додержання норм і правил використання коштів, визначених законодавством України.

[\(частина п'ята статті 18 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Стаття 19. Правовий режим майна Державної спеціальної служби транспорту

Майно, що закріплене за Державною спеціальною службою транспорту, є державною власністю, що перебуває у сфері управління Міністерства оборони України і належить їй на правах оперативного управління.

[\(частина перша статті 19 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

На військову зброю та боєприпаси до неї, закріплені за підрозділами Державної спеціальної служби транспорту, поширюється дія Закону України "Про правовий режим майна у Збройних Силах України".

[\(статтю 19 доповнено новою частиною другою згідно із Законом України від 16.05.2013 р. N 255-VII, у зв'язку з цим частину другу вважати частиною третьою\)](#)

Статус майна визначається законами України.

Стаття 20. Господарська діяльність Державної спеціальної служби транспорту

Господарська діяльність юридичних осіб, що входять до складу Державної спеціальної служби транспорту, здійснюється відповідно до законодавства України.

Розділ VII КОНТРОЛЬ І НАГЛЯД ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ДЕРЖАВНОЇ СПЕЦІАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ТРАНСПОРТУ

Стаття 21. Контроль Верховної Ради України, Президента України і Кабінету Міністрів України за діяльністю Державної спеціальної служби транспорту

[\(назва статті 21 у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Контроль Верховної Ради України і Кабінету Міністрів України за діяльністю Державної спеціальної служби транспорту здійснюється відповідно до Конституції і законів України.

[\(частина перша статті 21 із змінами, внесеними згідно із Законом України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Президент України здійснює контроль за діяльністю Державної спеціальної служби транспорту відповідно до своїх повноважень, визначених Конституцією України.

Стаття 22. Контроль Міністерства оборони України і Генерального штабу Збройних Сил України за діяльністю Державної спеціальної служби транспорту

Міністерство оборони України спільно з Генеральним штабом Збройних Сил України здійснює контроль за станом здатності та готовності Державної спеціальної служби транспорту до виконання в особливий період покладених на неї завдань.

[\(стаття 22 у редакції Закону України від 05.12.2017 р. N 2225-VIII\)](#)

Стаття 23. Нагляд за додержанням законності в діяльності Державної спеціальної служби транспорту

Нагляд за додержанням законності в діяльності Державної спеціальної служби транспорту здійснюється в порядку, визначеному Конституцією та законами України.

Розділ VIII ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України:

відповідно до Указу Президента України від 27 січня 2003 року N 46/2003 "Про передачу залізничних військ Збройних Сил України у підпорядкування Міністерству транспорту України" передати залізничні війська Збройних Сил України з підпорядкування Міністерства оборони України до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, дорожнього господарства, туризму та інфраструктури, і перетворити їх на Державну спеціальну службу транспорту, визначити етапи та строки їх реформування, у тому числі переходу на комплектування особовим складом Державної спеціальної служби транспорту за контрактом;

у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

подати до Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законодавчих актів України, що впливають із цього Закону;

привести у відповідність із цим Законом свої нормативно-правові акти;

забезпечити приведення у відповідність із цим Законом нормативно-правових актів відповідних міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

3. У зв'язку з виведенням залізничних військ зі складу Збройних Сил України і перетворенням їх на Державну спеціальну службу транспорту скоротити, починаючи з 2004 року, чисельність Збройних Сил України, встановлену статтею 1 Закону України "Про чисельність Збройних Сил України на 2000 - 2005 роки", на 5 тисяч осіб.

4. За військовослужбовцями залізничних військ, які перейшли до Державної спеціальної служби транспорту, зберігаються військові звання, присвоєні їм під час проходження служби у Збройних Силах України.

Президент України

Л. КУЧМА

м. Київ

5 лютого 2004 року

N 1449-IV